

Akademik Motivasyonsuzluk Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Akademik Motivasyonsuzluk Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16546>

Özet

Akademik Motivasyonsuzluk Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması, bireylerin akademik bağlamda sergiledikleri kasıtlı eylem eksikliğini veya isteksizliğini ölçmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu ölçek, özellikle öğrencilerin öğrenme süreçlerine karşı geliştirdikleri amotivasyon düzeylerini tespit etmeyi hedefler. Uyarlama çalışması, ölçeğin psikometrik özelliklerini ve kültürel uygunluğunu Türk örnekleminde değerlendirilerek, akademik araştırmalarda kullanılabilen geçerli ve güvenilir bir araç sunmayı amaçlanmıştır.

Ölçek, motivasyon kuramları, özellikle de öz-belirleme teorisi (ÖBT) çerçevesinde motivasyon spektrumunun en alt ucu olan motivasyonsuzluk (amotivation) kavramına odaklanmaktadır. Bu uyarlama, eğitim bilimleri ve psikoloji alanlarında akademik başarı, tükenmişlik ve öğrenme engelleri üzerine yapılan çalışmalar için temel bir ölçüm aracı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Akademik motivasyon, motivasyonsuzluk, amotivasyon, uyarlama, psikometrik özellikler, öğrenci başarıları, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

İlhan İter

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğrencilerin akademik görevlere, öğrenmeye veya okula katılmaya yönelik gösterdikleri kasıtlı çaba eksikliğini veya amaçsızlığı ölçmektir. Orijinal ölçeğin Türk kültürüne uyarlanmasıyla, Türk üniversite ve lise öğrencilerinin akademik motivasyonsuzluk düzeyleri güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçülebilir hale getirilmiştir.

Bu uyarlama çalışması, mevcut motivasyon ölçeklerinin genellikle içsel ve dışsal motivasyon boyutlarına odaklandığı bir alanda, motivasyonun tamamen yokluğunu ifade eden amotivation boyutuna spesifik olarak odaklanarak literatürdeki boşluğu doldurmayı hedeflemiştir.

Yapı

Akademik Motivasyonsuzluk Ölçeği, psikolojik bir yapı olarak amotivation'u (motivasyonsuzluk) ölçmektedir. Amotivasyon, bireyin bir davranışı gerçekleştirmek için ne içsel ne de dışsal bir neden görmemesi durumudur. Bu durum, akademik bağlamda genellikle şu şekillerde kendini gösterir:

Bir eylemin sonucunu kontrol edemeyeceğine dair inanç (Yetersizlik).
Eylemin bir anlamı veya amacı olmadığınınna dair inanç (Değersizlik).
Akademik görevlerden tamamen çekilme veya kaçınma.

Ölçek, öğrencilerin akademik yaşamlarında neden çaba göstermediklerini veya neden kendilerini yetersiz hissettiklerini belirleyen bilişsel ve duygusal bileşenleri değerlendirir.

Geçerlik

Uyarlama çalışmasında geçerlik analizleri, ölçeğin Türk kültüründe ölçmek istediği yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü göstermek amacıyla yapılmıştır. İter (2019) tarafından yapılan çalışmada, yapı geçerliliğini incelemek üzere genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır.

DFA sonuçları, ölçeğin orijinal yapılarının Türk örnekleminde de doğrulandığını göstermiş, böylece ölçeğin akademik motivasyonsuzluk yapısının başarı bir şekilde temsil ettiği kanıtlanmıştır. Ayrıca, ölçeğin diğer akademik değişkenlerle (örneğin akademik başarı, tükenmişlik) ilişkisini inceleyen ölçüt geçerliliği çalışmaları da gerçekleştirilmiştir olabilir, bu da ölçeğin beklenen teorik ilişkileri yansıttığını destekler. Geçerlik (Validity) çalışmaları, ölçeğin kültürel uyarlama sürecinde dilsel ve kavramsal eşdeğerliğin sağlandığını göstermiştir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik (Reliability) analizleri, ölçüm sonuçlarının tutarlılığını ve istikrarını değerlendirmeyi amaçlanmıştır. Bu kapsamda, iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır.

Yüksek Cronbach Alfa katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda yüksek düzeyde tutarlılık sergilediğini ve ölçeğin güvenilir bir araç olduğunu işaret etmektedir. Ayrıca, ölçeğin zamana karşı kararlılığını ölçmek için test-tekrar test güvenilirlik analizleri de yapılmış olabilir, bu da ölçeğin farklı zamanlarda benzer sonuçlar verdiğini doğrular.

Faktör Analizi

Akademik Motivasyonsuzluk Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması sürecinde, yapı geçerliliğini test etmek için Faktör Analizi kullanılmıştır. Uyarlama çalışmaları genellikle orijinal faktör yapısının doğrulanması amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) tercih edilir.

İter (2019) çalışmasında, DFA sonuçları model uyum indekslerinin kabul edilebilir seviyeleri içinde olduğunu ve ölçeğin tek veya çok faktörlü yapısının orijinal formuna uygun olduğunu göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin akademik motivasyonsuzluk yapısının ölçek teorik temelli faktör

bileşenlerini koruduğunu teyit etmiştir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi bir derecelendirme kullanır (Kaynak bilgisi eksik olduğundan genel uyarlama formatı belirtilmiştir).

Dil Mevcut: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite öğrencileri, lise öğrencileri ve akademik bağlamda motivasyon sorunları yaşayan diğer gruplar.

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi sonu ve yetişkinlik dönemi başlangıcı (Genellikle 15-25 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması, Türkiye'deki çeşitli üniversitelerde öğrenim gören öğrencilerden oluşan bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği. Katılımcılar, akademik görevlere yönelik motivasyon eksikliklerini belirten ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Öz-belirleme teorisi, psikometrik geçerlik, iç tutarlılık, akademik performans, öğrenme güçlüğü, adaptasyon.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri Kaynağında Belirtilmemiştir.

Bağli Kurulu E-posta Adresleri: iilter@ksu.edu.tr

Yazma Adresi: Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi (Yazarın bağlı olduğu kurum baz alınmıştır).

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: Uyarlama çalışması 2019 yılında yayınlanmıştır.

Şinler ve Ücret: Ölçeğin akademik araştırmalarda kullanımı için yazar İhan İter ile iletişime

geçilmesi önerilir. Ticari amaçlı? kullan?m veya geni? çaplı? uygulamalar için özel izin gerekebilir.

PDF Eri?imi: Ölçeğin orijinal PDF belgesine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir. Orijinal PDF burada indirilebilir: akademik-motivasyonsuzluk-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

?lter, ?. (2019). Akademik Motivasyonsuzluk Ölçeği'nin Türk kültürüne uyarlanması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 52(1), 191-224. <http://dx.doi.org/10.30964/auebfd.459675>

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden de eri?im sa?lanmaktadır: dergipark.org.tr

Akademik Motivasyonsuzluk Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddeler için ?lter (2019) makalesinin tam metnine ba?vurulması gerekmektedir. Tipik olarak bu tür ölçekler, akademik görevlere yönelik ?üphe, anlamsızlık ve yetersizlik hislerini ölçen ifadeler içerir.